նը, նրա արած գիջումները յոյներին կըր-կնակի վարձատրութիւն կը տաեան:" Թղթակիցը հաւատացնում է, որ այդ նպատակին հասնելու համար արդէն պետութիւնների մէջ բանակցութիւններ են կատարվում: „Ինչ կը վերաբերի Եգիպտոսին, շարունակում է Թղթակիցը, նա կատարելապէս պէտք է հպատակվի Անգլիայի հսկողութեանը, այսինքն Թիւրք տարրը կատարելապէս պէտք է աքսորվի Եգիպտոսից և նա խրախուսելու անկախ պէտք է ճանաչվի Թիւրքիայից ամեն բայց քայքայում է ընդարձում և Եգիպտոսի վերաբերութեամբ ապահոված Անգլիան ամսապրութեամբ կարող է վերաբերվել Թիւրքիայի անկմանը: Անգլիացիների համար Արևելեան հարցը մինչև այն ժամանակ գոյութիւն ունի, քանի որ նրանք չեն տիրապետում Եգիպտոսի վրա:" „Times" համաձայն է իր Թղթակցի այդ կարծիքի հետ և Եգիպտոսի այժմեան դրութիւնը անհաստատ է համարում Ֆրանսիայի և Անգլիայի դէմ ուղղված ազգային շարժման հետևանք սառացանում է Եգիպտոսի մէջ: Լրագիրը կարծիքով Եգիպտոսը միայն Անգլիային պէտք է պատկանի, որովհետև Ֆրանսիան այդ երկրի մէջ միայն ֆինանսական շահեր ունի, որ հաւասար չեն անգլո-հնդկական կայսրութեան կենսական շահերին:

ԱՐՏԱՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

—Վիէննայի «Tageblatt» լրագրին Ցեթինեից գրում են հետևեալը. «Ռուսաց մինիստր-րէզիդենտ պ. Յոնինը, որ այս օրերս Պետերբուրգ է հասել, պաշտօնապէս հրաւիրեց Չերնոգորիայի իշխան Նիկոլային այցելել Կայսր Աէքսանդր III-ին Պետերգոֆեան պալատում: Իշխան Նիկոլայ հեռանալու է Ս. Պետերբուրգ կերթայ, Բրինդիզիի միջով, Թագաժառանգ իշխան Դանիէլի և արտաքին գործերի մինիստր Ստանկօ Րադօվիչի ուղեկցութեամբ: Վերադառնալիս իշխանը դիտաւորութիւն ունի այցելել գերմանական կայսրին և մի քանի օր անցնել Բերլինում: Այդ ճանապարհորդութեան միտքը իրան իշխան Նիկոլայն է պատկանում, որը իշխանուհի Միլէնայից յանձնարարուց, նրա Պետերբուրգ եղած ժամանակ, յայտնել այնտեղ իր ցանկութիւնը՝ անձամբ գաւիննայ պատկ դնել Կայսր Աէքսանդր II-ի. Չերնոգորիայի Բարերարի գերեզմանի վրա: Մի քանի շրջաններում հաստատում են, որ իշխանի Պետերբուրգ գնալը Չերնոգորիայի համար քաղաքական մեծ նշանակութիւն կունենայ: Իշխան Նիկոլայի արած բոլոր ջանքերը Սկուտարի քաղաքը ձեռք բերելու համար, որը մինչդ կը տար նրան իշխել Սկուտարիի լճի վրա, ինչպէս հաւաստացնում են, Ռուսաստանը պաշտպանում է: Միւս կողմից անմնելով որ Վիէննայում և Լոնդոնում փոխառութիւնը չը յաջողվեցաւ, իշխան Նիկոլայ օգուտ կը քաղի իր ներկայութիւնից Պետերբուրգում, երկու միլիոն ռուբլու փոխառութիւն անելու համար Պետերբուրգի բանկիրների միջոցով: Այդ փողերը իշխանը մտադիր է գործ դնել նոր ձեռք բերած Նիկշիչ և Պոդգորիցա նահանգների վրա:

—«Neue Freie Presse» լրագրին գրում են հետևեալը. «Մտադրութիւն կայ մասնագէտներից մէկ միջազգային յանձնաժողով կազմել միջազգային պօլիցիայի կազմակերպութեան համար: Ռուսաց և աւստրիական կառավարութիւնները ուշադրութեան առան Նեաչատէլի բնակիչ դոկտոր Գիյիօմի առաջարկութիւնը՝ որը յանցաւորներին գտնելու և պատժելու համար, խորհուրդ է տալիս զանազան պետութիւնների պօլիցիական հիմնարկութիւններին համաձայնութեամբ գործելու փոխադարձաբար միմեանց օգնելով և պաշտպանելով: Դոկտոր Գիյիօմ առաջարկում է հիմնել մէկ կենտրօնական պօլիցիական բիւրօ, որը պօլիցիական իշխանութիւնների համար միջնորդի և առաջնորդողի դերը կը կատարէր, կը հսկէր կասկածելի դրականութեան և զանազան լուրերի վրա, կը տարածէր ֆօտօգրաֆիաներ, կը նշանակէր կասկածաւոր անձերի հասցէների փոփոխութիւնը և այլն:

—Փարիզի լրագիրները հաղորդում են, որ հասարակական կարծիքը վրդովված է, յանկով ֆրանսիական զինուորների մահը Աֆրիկայում. Ձախաւոր հանրապետական լրագիրներն անգամ լուրեր են տալիս ֆրանսիական զօրքերի վատ կերակրելու մասին և անհաւատալի չեն համարում, որ Աֆրիկայում ջերմից և այլ հիւանդութիւններից մօտ 7000 զինուորներ են մեռել: Կառավարութիւնը հրամայեց Կէյրուանի պաշարումը առանցով տանել և հարկաւոր ժամանակ մինչև անգամ ամբարձել այդ սրբազան քաղաքը:

—Լրագիրներին հաղորդում են, որ շուտով հրատարակվեցաւ Ս. Պետրոս մայր եկեղեցու կանոնիկ կոմս Կամպելլօի իր ձեռքով գրած կենսագրութիւնը: Հեղինակը ասում է, որ ինքն սոփրված էր ակամայ կաթոլիկ հոգևորականի կոչումը ընդունել և եթէ նա մնաց, վերջապէս բողոքականութիւնն ընդունել, դա կաթոլիկ հոգևորականութեան կեղծաւորութեան և անբարոյականութեան պատճառով էր: Նա յոյս ունէր, որ այժմեան պապը կը հաշտվի իտալական կառավարութեան հետ, բայց իր այդ յոյսը չիրագործվեցաւ: Կոմս Կամպելլօ իր կենսագրութիւնը ուղարկեց պապին, բոլոր կարդինալներին, եպիսկոպոսներին, ծխական քահանաներին, վանքերի վանահայրերին և դիպլօմատիական շրջանի անդամներին:

ԽԱՌՆ ԼՈՒՐԵՐ

Մի ամերիկական լրագիր առաջարկում է մինչև այժմ չը լուծված մի պրէմիա, բազմաթիւ բաժանորդներ գրաւելու համար: Լրագրի առաջին համարում յայտնված է թէ խմբագրութիւնը պատրաստ է կապել մի ամենագեղեցիկ, և ամենահարուստ օրիորդի հետ, որ սա երբէք ոչ ոքին իրաւունք չը պէտք է տայ իր քնքոյշ ձեռքը սեղմելու, բացի քէշեալ լրագրի բաժանորդներից:

*

Այս օրերս Լօնդօնի դատարանում քննվում էր մի շատ հետաքրքրական գործ: Մի շատ հարուստ և իր առևտրական գործերից յետ քաշված վաճառականի, պ. Դունդէի ազգականները, գիմել էին դատարան, խնդրելով որ նշանակվի մի խնամ հոգաբարձութիւն իրանց ազգականի վրա, որովհետև նշմարում են նրա մէջ հոգեկան հիւանդութիւն: Իբրև ապացոյց ծերունու տկարութեան, ազգականները բերում էին նրա անտանելի չափազանցութիւնը, որ երևում էր դլխաւորապէս նրա տարօրինակ սովորութեան մէջ ահագին փողեր վատնելու ամեն լրագիրների մէջ զանազան յայտարարութիւնների տպագրութեան վրա: Մանաւանդ հոգեկան տկարութեան նշան էր համարվում այն, որ ծերունին այնպիսի առարկաների ծախվելու մասին էր յայտարարում, որ երբէք չէ ունեցել, կամ առաջարկում էր ցանկացողներին այնպիսի պաշտօններ, որ նոյնպէս տալ չէր կարող: Վկաների մի ամբողջ շարք հաստատեցին ծերունու այդ տարօրինակ վարմունքի մասին: Բայց ինքն Դունդէ իրան արդարացնում էր հետևեալ կերպով. «Ես Թուղթ չեմ խաղում, ասում էր նա դատարանում, ճաշեր, երեկոյթներ և խնջոյքներ չեմ տալիս. այդ պատճառով երբէք ոչ մի մարդ իմ տան շեմքով չէ անցնում: Ես այն աստիճան մոռացված եմ, որ եթէ մեռնեմ էլ, ոչ ոք իմ մահվան մասին չի իմանայ: Այժմ ես վրէժխնդիր եմ լինում եսական և անմարդասէր մարդկութիւնից. ես այժմ ամեն առաւօտ զուարճանում եմ տեսնելով թէ իմ յայտարարութիւնների շնորհիվ ինչքան մարդիկ վազում են դէպի իմ դուռը և, ի հարկէ, խեղճն հեռանում են, տեսնելով թէ ոչ են եկել, որովհետև բոլոր առարկաները արդէն ծախվել են»: Դատաւորները վճռեցին որ անկարելի է պ. Դունդէին հոգեկէս տկար համարել, գտնելով որ նրա տուած բացատրութիւնների մէջ, թէև երևում է զառնացած զգացմունք դէպի մարդկութիւնը, բայց նրա խօսքերի մէջ տիրում է կատարեալ լոգիկական յաջորդութիւն: Նոյնպէս չապացութեան մէջ մեղադրել ծերունուն անկարող եղաւ դատարանը, քանի որ ապացուցվեցաւ թէ Դունդէի ծախսածը չէ անցնում նրա կարողութեան տարեկան եկամուտից: Միւս օրը, դատարանից արդարացած հարուստ ծերունին նորից ուղարկեց բազմաթիւ յայտարարութիւններ Լօնդօնի բոլոր նշանաւոր լրագիրներին:

«ՄՇԱԿԻ» ՀԵՌԱԳԻՐՆԵՐ

ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵՆԻՑ

ՎԻԵՆՆԱ, 28 սեպտեմբերի: Այսօր սրտի հարուածից յանկարծակի վախճանվեցաւ աւստրո-ունգարական արտաքին գործերի մինիստր Հայմերլէ:

Ս. ՊԵՏԵՐԲՈՒՐԳ, 29 սեպտեմբերի: Սեպտեմբերի 27-ի նիստին խորհուրդը որոշեց. 1) Վկայագրերի տուրքերի մեծացնելը հարկեցողութիւնը սահմանափակող միջոց չէ կարելի համարել. 2) խմիչքների խանութների Թւի որոշելու ժամանակ անհրաժեշտ է զեմստվօների գործիչների մասնակցութիւնը: Սեպտեմբերի 28-ին որոշված է. 1) յայտնել ֆինանսների մինիստրին, որ խմիչքների հարցի մասին աշխատանքները հինգ վեց շաբաթ ժամանակ կը պահանջեն. 2) հարկաւոր է բացի խմիչքների խանութների Թիւը որոշելուց, ցոյց տալ այն տեղերը, որտեղ նրանք չեն կարող բացվել. 3) հոգաբերը պէտք է իրաւունք ունենայ համաձայնել կամ չը համաձայնել խմիչքների խանութի համար տեղ տալ: „С.-Петерб. Вѣд." լրագիրը հաղորդում է յուրեղեական խորհուրդը ընդարձակելու մասին զեմստվօներից տեղեակ մարդիկերանց անդամներ կը նշանակեն: „Новое Время" լրագիրը հաղորդում է, Թէ Անգլիայի դեսպան Տօրնտօն հասել է Ս. Պետերբուրգ: Պետական բանկը երէկ ծախեց նոր փոխառութեան բոլոր տոմսակները:

Ս. ՊԵՏԵՐԲՈՒՐԳ, 29 սեպտեմբերի: Այսօր սկսվեցաւ „Черный передѣлъ" նիհիլիստական կուսակցութեան գործի քննութիւնը: Նիստը սկսվեցաւ բաց դռներով: Մեղադրում է Մօրախօվ: Պաշտպանում են Տուրչանինօվ, Լեվենսօն, Միխայլօվ: Դահլիճի մէջ մեծ հասարակութիւն կար: Դատաստանական բոլոր գործողութիւնները մինչև մեղադրական ակտի ընթերցանութիւնը բաց դռներով էին կատարվում: Նախագահը յայտնեց, կոմս Իգնատիևի պահանջի համեմատ դատաստանական պալատի վճիռ կայացաւ գործը փակված դռներով քննելու մասին: Հասարակութիւնը հեռացաւ:

Ս. ՊԵՏԵՐԲՈՒՐԳ, 29 սեպտեմբերի: Պետական բանկի 5% տոմսակը առաջին շրջանի արժէ 96 ր. 19 կ., երկրորդ 93 ր. 12 կ., երրորդ 93 ր. $75^1/_2$ կ., չորրորդ 92 ր. 37 կ., Ներքին առաջին 5% փոխառութեան տոմսակը արժէ 224 ր., երկրորդ 218 ր. 25 կ., արևելեան առաջին փոխառութեան տոմսակը արժէ 90 ր. $75^1/_2$ կ., երկրորդ 90 ր. $75^1/_2$ կ., երրորդ 91 ր., ոսկի 7 ր. 63 կ.: Ռուսաց 1 ր. Լօնդօնի վրա արժէ 26 պէնս, Ամստերդամի վրա 131 պէնս, ռուսաց 100 ր. Համբուրգի վրա արժէ 221 մարկ 51 պֆ., Փարիզի վրա արժէ 274 Ֆրանկ 25 սանտիմ Բօրսայի տրամադրութիւնը հանգիստ է:

Խմբագիր—Հրատարակող ԳՐԻԳՈՐ ԱՐԾՐՈՒՆԻ

կենում պարանի վրա Նիագարի ջրվէժով. մի և նոյնը գործել միւս անգամ, ոչինչ հետաքրքրութիւն չունի, որովհետև պատուական ամերիկացիք արդէն կշտացել են այդ տեսարանով: Ահա ես շատ խորհեցի որ մի զարմացնող նորութիւն հնարեմ և վերջապէս մտածեցի Նիագարի ջրվէժի վրայով իմ ուսերիս վրա նստած մի չափահաս մարդ անցկացնել: Այս բանը անշուշտ կը հիացնի ամբողջ Ամերիկային և ինձ հարիւր հազար դոլլար օգուտ կը տայ. բայց չը նայելով որ ես որա մասին շատ հարց ու փորձ արի, այսուամենայնիւ ոչ ոք չէ համաձայնվում իմ մէջքովս այս գրօսանքը կատարել: Դուք հէնց այն մարդն էք՝ որ ինձ հարկաւոր է այս ճանապարհորդութեանս համար. եթէ որ այս կը յաջողվի, դուք միասնուաց կը վաստակէք մեծ գումար, իսկ եթէ որ չի յաջողվի՝ այդ մի և նոյն է, որովհետև դուք արդէն վճռել էիք հրաժարվել կեանքից:

Երիտասարդը լսում էր նրան սրտի սաստիկ բաբախմունքով, բայց դեռ չէր համարձակվում յայտնել իր համաձայնութիւնը:

—Եթէ դեռ ցանկանում էք որ ձեր անունը անյայտ մնայ այս բանի մէջ, շարունակեց Բլօնդէնը, մենք ձեզ աֆիշայի մէջ կանուանենք միստէր Ջօրջ կամ մի այլ կերպով. և բացի այդ, դուք կարող էք կրել ձեզ վրա, եթէ կամենում էք, մի կիսադիմակ:

—Այո, դա շատ լաւ է, բացականչեց երիտասարդը—գոնէ այն բանի համար, որ կարողանամ վճարել խեղճ Եղիսաբէթին, այն ինչ որ կորցրեց նա ինձ համար:

—Չօպս! պատասխանեց նրան Բլօնդէն և մեկնեց նրան իր ձեռքը, որին, այսպէս չասած համաձայնվելով, երիտասարդը՝ սեղմեց:

Սրանցից փոքր ինչ յետոյ՝ նոր ծանօթները արդէն գնում էին ծառուղիների միջով, որ տանում էր դէպի Բուֆալլօ, ուր նոյն ժամանակ կենում էր Բլօնդէնը:

Մի շաբթից յետոյ, վիթխարի աֆիշաները յայտարարեցին Միացեալ Նահանգների բոլոր մեծ քաղաքներին, որ հռչակաւոր մարմնամարզ Բլօնդէն, կրկին անց կը կենայ պարանի վրա Նիագարով, բայց ոչ թէ միայնակ՝ այլ մարդու ընկերակցութեամբ, որին բարձած կը տանի ուսերի վրա: Այս լուրը պատճառեց մի ընդհանուր յուզմունք և իւրաքանչիւրին հետաքրքիր էր իմանալ, թէ ով է այն քաջասիրտը, որ յանդգնում է անցնել այսպիսի վտանգաւոր ճանապարհով: Աֆիշաները խօսում էին մի ինչ որ միստէր Ջօրջի մասին, բայց սա ոչինչ չէր բացատրում և միայն ամենքը անհամբերութիւնով սպասում էին ներկայացման օրին: Երբ որ վերջապէս հասաւ նշանակված օրը, Նիագարի ափերի մօտ խմբվեցաւ հազարաւոր ժողովուրդ, որ նայի այս անլսելի ձեռնարկութեան վրա: Երբ որ Բլօնդէն երևեցաւ պարանի վրա իր ուղեկցի հետ միասին, ոչ ոք չը կարողացաւ բառ արտասանել. տիրեց մի խորին լռութիւն և միայն լսելի էր լինում դէպի խորութիւն մղվող ջրի կոյտերի անընդհատ խոխոջը: Բլօնդէնը ճանապարհ ընկաւ. դեռ փոքր ինչ սկսեց տատանվել, այնպէս, որ նրա մէջքի վրա նստողը երկիւղից սկսեց ձեռները տարածել ու բազմութիւնը չը կարողացաւ իրեն զսպել բայց հմուտ մարմնամարզը նոյն րոպէին դարձեալ գտաւ հաւասարակշռութիւնը և առանձական քայլերով անցկացաւ բոլոր մնացած ճանապարհը: Երբ որ նա հասաւ հակառակ կողմը՝ լսվեցան բարեկամական ծափահարութիւններ, որոնց կարծես ամենևին վերջ չը կար և երկրորդ օրը բոլոր լրագիրները յայտնեցին, որ Բլօնդէնը անցկացաւ Նիագարի վրա, մարդը ուսերին նստացրած:

Այս հնարքով մարմնամարզը ինչպէս որ կարծում էլ էր՝ հասաւ իր նպատակին. Նրան յաջողվեցաւ ցոյց տալ մի նորութիւն՝ որ վերին աստիճանի հետաքրքիր էր և զարմանալի, նորութիւն՝ որ բերաւ նրա համար մի ահագին գումար և որ առաւել ևս հաստատեց նրա համաշխարհային փառքը: Նա իր խօստման համեմատ, առատօրէն վարձատրեց միստէր Ջօրջին, վերջինս, որքան կարելի էր անհապաղ իր սիրած Եղիսաբէթի մօտ, որ յայտնի բան է, ամենևին չէր էլ կարծել որ Բլօնդէնին ուղեկցող քաջասիրտը իր սիրածն էր: Նրանց տեսութիւնը վերին աստիճանի բաղդաւոր էր— որ արևգական առաջին ճառագայթ կարող էր համարվել երկարատև վշտալի ամիսներից յետոյ:

Բայց և միստէր Ջօրջի ուղեկցութիւնը սրբանով չը վերջացաւ և նրանք առաջին ներկայացումից յետոյ, քանի մի անգամ դարձեալ ճեմեցին պարանի վրա՝ Նիագարի ջրվէժով, այնուհետև միստէր Ջօրջը միշտ ուղեկցում էր Բլօնդէնին իր արտասահմանական բոլոր ճանապարհորդութիւնների ժամանակ, նա ամենայն գործի մէջ օգնում էր նրան և վերջապէս վաստակութիւն տանելով նրանից իր հաւատարմութեանց համար, դարձաւ նրա գործավար և ատենադպիր: Այս իրողութիւնը այնպէս ուղղեց նրա գրամական դրութիւնը, որ վերջապէս նա ամուսնացաւ իր սիրած օրիորդի հետ:

Ցետոյ նա Բլօնդէնի հետ միասին գնաց Եւրոպա և շատ զգուշութիւնով ու ճարպիկութիւնով էր վարում նրա հետ պատահած խնձռված գործերը: Ինչպէս «Բլօնդէնի գործավար» նա երևի մեր ընթերցողներից շատերին ծանօթ կը լինի, որովհետև հէնց միշտ, երբ որ միայն պատահում էր Բլօնդէնին պարանի վրա ճանապարհորդել՝ ուսերի վրա նստած մարդով՝ այն ուղեկիցն էր իր գործավարը, որ անպայման կերպով հաւատացել էր իր պաշտպանի հմտութեանը:

Թէև ճշմարիտ է, որ նա ամենևին հարկաւորութիւն չունի այսպիսի վտանգաւոր ճանապարհորդութիւններ անելու, որովհետև Բլօնդէնը արդէն ընդհատեց իր արտասահմանական գործունէութիւնը և հանգստօրէն վայելում է այժմ Բրիւսէլում իր միլլիոնները, բայց և Ջօրջը մինչև ցայսօր նրա մօտ ծառայում է, կառավարում է նրա ահագին կարողութիւնը և զարմել է նրա հաւատարիմ բարեկամ:

Միստէր Ֆլէնդլիսի, իր խաղերով ընկերի մասին, ոչ ոք ոչինչ տեղեկութիւն չունի:

Ա. Տ. Ս.